การศึกษาในอนาคต

นำเสนอเมื่อ : 3 ต.ค. 2559

คอลัมน์ มุมข้าราชการ โดย ซี 12

การจัดการศึกษาของไทยในอนาคตจะมีแต่เพียงนักคิด อันได้แก่ นักการศึกษา นักวิชาการ นักวางแผน ผู้นำไปปฏิบัติ คือ ครูบาอาจารย์และนักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตไม่ได้แล้ว

นี่เป็นประเด็นที่ นายจันโททัย กลีบเมฆ
อดีตนักการศึกษาในระดับรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาหยิบยกมานำเสนอเป็นข้อคิดโดยระบุว่า

การจัดการศึกษาในอนาคตจำเป็นจะต้องมีทั้งนักคิด ผู้นำไปปฏิบัติ และผู้ให้การสนับสนุน ประกอบกันไปทั้ง 3 ส่วนอย่างกลมกลืนกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตที่มีคุณภาพ

ในปัจจุบันเราคุ้นเคยกับการจัดการเรียนการสอนที่ครูเป็นผู้รับแนวความคิดและนโยบายมาจากระดับสูงเพื่อนำไปปฏิบัติโดยผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนรวมเพียงเล็กน้อย เช่น กรรมการสถานศึกษา เป็นต้น ดังนั้น ในอนาคตควรมีการเพิ่มบทบาทของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นให้มากขึ้น จะเปรียบเทียบให้เห็นพอสังเขป ดังนี้

บทบาทของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นที่มีต่อการศึกษาในอดีตและปัจจุบันนั้น ในความเป็นจริงแต่ละโรงเรียนมีแนวโน้มจะอยู่อย่างโดดเดี่ยว การติดต่อระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นกับโรงเรียนมีน้อย ถึงน้อยมากหรือไม่มีเลย

งานหลักของครู ได้แก่ การป้อนคำสอนจากตำราให้ตรงกับหลักสูตรหรืองานที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นไม่มีส่วนได้สำรวจ รับรู้ หรือแสดงความคิดเห็นและเหตุผลที่ผู้ปกครองชุมชน และท้องถิ่นต้องการให้โรงเรียนได้รับทราบ

การจัดการเรียนการสอนก็จะสำเร็จรูปจากกรม กระทรวงและครู เพื่อนำมาอบรมสั่งสอนให้แก่นักเรียนทั่วประเทศ ในส่วนของหลักสูตรก็จะเป็นแนวปฏิบัติที่สืบทอดกันมา ไม่ค่อยมีการปรับปรุงให้มีคุณภาพดีขึ้น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประเมินก็คือ นักเรียนจะได้ประกาศนียบัตรเมื่อศึกษาจบหลักสูตร นักเรียนที่เรียนดีมีผลงานเยี่ยมยอดจะได้อยู่ใกล้ชิดครู และครูจะให้ความสนใจเป็นพิเศษ ส่วนผู้ปกครองจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียนเท่านั้น

ที่จริงแล้วบทบาทของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นที่มีต่อการจัดการศึกษาในอนาคตควรจะเป็นดังนี้คือ

งานหลักของครู ได้แก่
การสร้างสรรค์ความสำเร็จให้เกิดตามสภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่นที่ตั้งของโรงเรียน โดยหลักสูตรจะเป็นเพียงการเน้นการแก้ปัญหาให้แก่นักเรียนเท่านั้น โดยครูผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่นต้องช่วยกันประชุม ปรึกษาหารือคิดวางแผนเพื่อกำหนดเป็นหลักสูตรท้องถิ่นของตนเอง และเอาไปใช้อย่างจริงจังทุกชั้นเรียน

หลักสูตรมีความหลากหลายตามความต้องการของผู้ปกครองชุมชน และท้องถิ่น

ความสำเร็จในความหลากหลายของหลักสูตรขึ้นอยู่กับผู้เรียนและชุมชน โดยมีครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะเท่านั้น

ผลงานแห่งความสำเร็จ คือ
ผลงานที่ดีที่สุดของนักเรียนที่แข่งขันกับตัวเองไม่ใช่แข่งขันกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

การนำเสนอแนวคิดเหล่านี้เป็นเรื่องที่ดี
แต่นักการศึกษาและนักวิชาการทั้งหลายจะมีเวลาและจิตใจที่กว้างขวางในการรับข้อคิดของผู้มีประสบการณ์บ้างหรือไม่ยังไม่แน่ใจนัก.

“ซี.12”

ขอบคุณที่มาจาก คอลัมน์ มุมข้าราชการ โดย ซี 12 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 29 ก.ย. 2559